

Autors: Joaquim Aloy i Bosch, Jordi Basiana i Obradors i Pere Gasol i Pujol. Col·laborador: Ramon Fons i Vilardell

1 CAP A LA CREACIÓ DEL SOCORS ROIG INTERNACIONAL.

A MANRESA. Aquest document, datat el 29 de setembre del 1936, és la resposta per part del secretari general del Comitè Central del Socors Roig Internacional (SRI) a la sol·licitud que feia Carme Nieto, de Manresa, per crear un comitè local d'aquest organisme a la ciutat. Es demana que es faci una crida oberta a totes les forces polítiques, sindicals i associacions culturals perquè siguin presents a la constitució del comitè local de Manresa. El SRI desenvolupà una tasca molt important.

1

Barcelona 29 de Setembre de 1936

Companya Carme Nieto

Manresa.

Camarada: En resposta a la visita efectuada per un company de Manresa, el Comitè Central ha acordat demanar-vos realitzau les tasques següents: Convocar a totes les organitzacions de caràcter polític, sindical, o cultural, a una reunió per a constituir el Socors Roig Internacional. Sota el següent Ordre del Dia. 1er. Que es el S. R. I. Informe a cerca del Delegat del Comitè Central. Nombrament de Comitè Local.

Creiem que vos fareu carrec de que es precisi que el Socors tingui a Manresa la importància que mereix, res millor que fer com en altres llocs, i mirar després del informe del nostre company, de nombrar un Comitè Local compost d'un representant de cada organització.

Aquest C. C. espera de vostres, que contribuïreu com fins ara al engrandiment del Socors Roig Internacional, i estem disposats a establir conjuntament amb vostres tota altra mena de procediments de més eficacia.

Vos preguem de prendre bona nota del canvi de domicili del Socors Roig Internacional a Barcelona, es Passatge de Gràcia 36,

Espereu escriviu o vindreu, i a mes aviseu el dia de la reunió que vos proposam.

Salutacions antifascistes
Pal Comitè Central
El Secretari General

Solidaritat entre els col·legis per la defensa de la Justícia i de la Llibertat, de la defensa de la Pau.

2

SOCORS ROIG INTERNACIONAL
(Secció Catalana)
COMITÈ LOCAL
Passatge de Pau III, núm. 10. 1er
MANRESA

Dijous 29 de Octubre de 1936

A les 8 de la nit començà la reunió extraordinària convocada amb el fin de deixar constitut el Comitè Local de forma definitiva, en aquesta reunió s'estigueren representades les següents organitzacions amb els delegats qui indiquem:

RADIUM 2 delegats. A.C.R. 1 - SOCIETAT OCCELLERA PRIMAVERA 1 - E.R.C. 1 - ESPORT CICLISTA MANRESA 4 - ESTAT CATALA 1 - S.N.P. Catalanes 2 - RACING 2 - SERVEI DOMÈSTIC 1 - COMADRONAS 1 - PENYA INTERROGANT 2 - INDUSTRIES FERROVIARIES 1 - PENYA CICLISTA MANRESANA 2 - FOTBALL CLUB POBLE NOU 2 - CAMBRERS 1 - FERROVIARIES CATALANS 1 - SOCIETAT ANTIGUA UNIC OCCELLERA 1 - CULINERS 2 - PENYA COMPANYERISME 2 - EL P.S.U. i U.G.T. si ve sels conveçó ne vingueren per estar ocupats en altres reunions.

L'ordre del dia era com segueix:
1a Infirme del treball desenvolupat pel Comitè Executiu durant el seu curt temps d'actuació.
2a Projeccions a realitzar i proposicions Generals.
3a Constitució del Comitè definitiu.

S'estudian detingudament durant mes de dues hores aquests punts, es feren una diversitat de proposicions i s'acorda donar un vot de confiança al Secretariat, quedan per la tant i per unanimitat constituit el Comitè Executiu amb la següent compassió:

SECRETARI GENERAL	NARCIS FONTÀS
" D'ORGANITZACIÓ	JOSEFRDRIQUEZ FRANCY
" D'AJUDA	JESUS DALMAU
" AGTCIO. PROPAGANDA	MAGRÍNA
" D'ADMINISTRACIÓ	MARIA LAHOZ
" REFUGI-ASIL	JOSEP CALVET

Aixaquem acte de Constitució i signen els secretaris elegits:
Secretari d'Organització
no firma per estar absent

Secretari General

2 EL SOCORS ROIG, CONSTITUIT

Al cap d'un mes de la data del document anterior, el 29 d'octubre del 1936, es constituïa el SRI a Manresa. Aquí tenim l'acta de constitució de l'entitat.

Entre els assistents, sobtia veure-hi representades moltes més associacions recreatives i culturals

PAPERS DE LA REPÚBLICA EN TEMPS DE GUERRA (1936-1939)

L'ajut al front de guerra

L'ajut al front des de la rereguarda és quelcom fonamental si es vol guanyar una guerra. Així, l'estiu del 1936, l'objectiu immediat era subministrar tot allò que fes falta a les milícies de voluntaris que lluitaven contra els militars insurrectes.

D'aquesta manera, els comitès i els ajuntaments d'arreu de Catalunya organitzaren llistes de donatius "per contribuir a les despeses de la lluita contra el seixisme i per auxiliar les seves víctimes", alhora que adreçaven crides a la població per tal que fes donacions de menjar, de roba i de tot allò que necessitaven els combatents al front. Fins i tot, algunes empreses tèxtils, com ara les Sederies Balcells, col·laboraren gratuïtament en aquesta finalitat.

Al començament de la guerra, doncs, foren nombrosos els treballadors i les treballadores que oferiren donatius a favor dels combatents que lluitaven contra les forces militars revoltades, dels refugiats, dels hospitals... Normalment eren els sindicats i els partits polítics els que organitzaven aquests recaptats. S'organitzaven tot tipus d'esdeveniments per aconseguir ajut econòmic per a les necessitats generals del front, com ara festivals de teatre, de cinema, d'esport, de ball i de dansa.

Quan es féu evident que la guerra seria llarga, s'institucionalitzà i es reorganitzà tot el sistema d'ajut al front, tot i que sempre continuaren les campanyes per tal d'intensificar les aportacions voluntàries dels ciutadans. Ara bé, dins el marc de les fortes rivalitats entre les forces antifei-

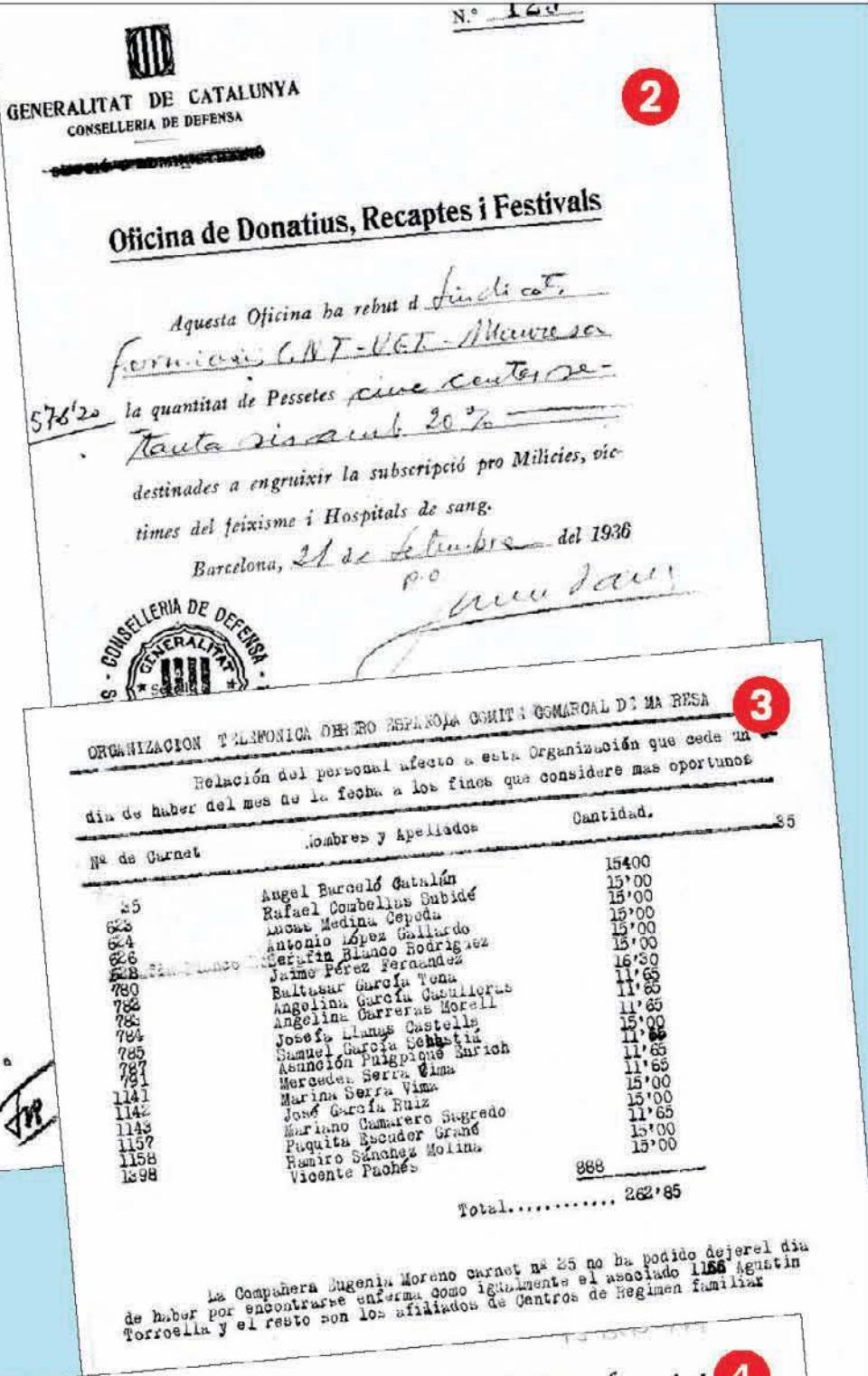
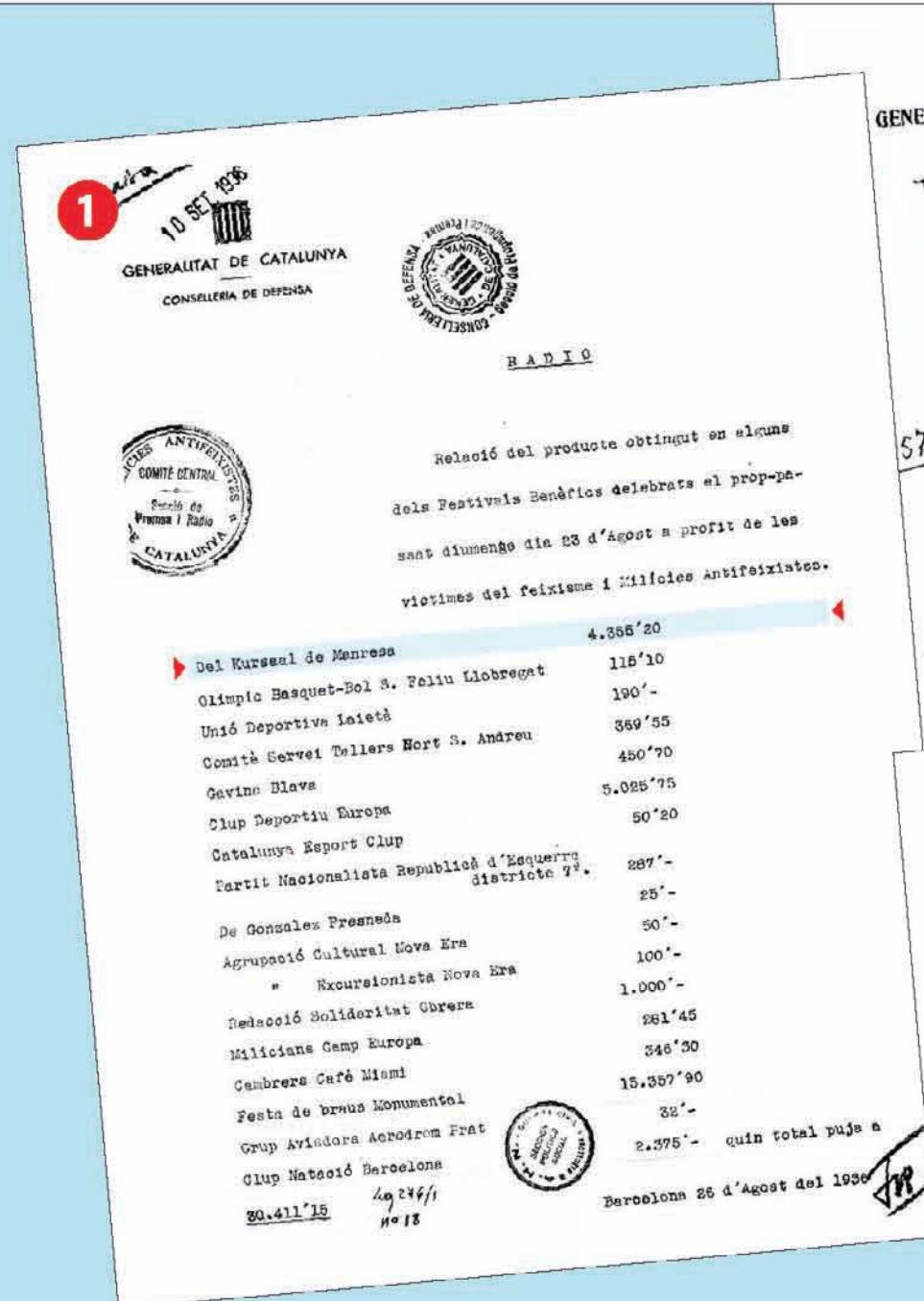
xistes, els diversos partits i sindicats tenien les seves pròpies organitzacions assistencials i de solidaritat.

En aquest sentit, fou important el paper del Socors Roig Internacional (SRI), d'origen socialista soviètic i amb predomini d'entitats i simpatitzants d'aquesta tendència, presidida a Catalunya pel manresà Jaume Serra i Húnter. En el cas de Manresa, el SRI destacà en l'organització de l'ajut –econòmic o de materials bàsics com ara roba o queviures– als fronts de Madrid i d'Euskadi, i d'actes com el que tingué lloc al teatre Kursaal a favor de la construcció d'un nou Komsomol, nom d'un vaixell mercant soviètic enfonsat per la marina de guerra franquista.

Cal assenyalar que el POUM tenia el seu propi i molt actiu Socors Roig; organitzà el Cap d'Any del Combatent, que consistí a fer arribar un seguit d'obsequis a tots els milicians manresans que lluitaven al front, i també col·laborà en diverses campanyes, com les d'ajut a Madrid.

Una altra entitat amb una força important a Manresa era la Solidaritat Internacional Antifeixista, formada per militants i simpatitzants d'organitzacions anarquistes. Destacà especialment en tasques de suport per als seus nombrosos milicians que lluitaven al front.

A mesura que avançava la guerra i les dificultats augmentaven per a la població en general, les aportacions voluntàries inicials s'anaren reduint progressivament, fet que demostra un evident desànim en la rereguarda.

4

Solidaridad Internacional Antifascista S.I.A.

Plaza del Combatiente, 6
MANRESA, 28 de Agosto de 1938

CONSEJO REGIONAL DE S.I.A. - Barcelona.

Estimados compañeros:
Por la presente sirva manifestaros que
en Asamblea Extraordinaria, ha sido renovada la Junta de esta Localidad,
pasando a formarla los siguientes compañeros:

Secretario: Salvador Lozano.
Vice-Secretario: Rosita Espinalt.
Contador: Juan Correano.
Cajero: José Buhigas.
vocal 1^a: Godó
" 2^a: Sanxes
" 3^a: Magdalena Clemente
" 4^a: Solana.

Lo que ponemos a vuestra conocimiento, pa-
ra los efectos convenientes, y al mismo tiempo os rogamos, os sirváis co-
municarnos cuánto haga de perticular a esta nueva Junta que sin duda con-
mo la otra la unirá el buen propósito de trabajar inseparablemente en pro
de nuestra estimada Organización.

POR EL CONSEJO LOCAL
El Secretario,
[Signature]

PROPER CAPÍTOL:

Refugiats de guerra a la Catalunya central. Parlarem d'un drama humà: l'arribada a la Catalunya central de milers de refugiats procedents dels territoris ocupats pels franquistes i la difícil situació que els tocà viure.